

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Mikel Usobiaga Iriondo

*Eibar,
Gipuzkoa
(1950)*

Aurkibidea

Biografia

Mikel Usobiaga Elgoibarren jaio zen 1950ean. San Roke auzoko Beko Etxe baserrian bizi izan zen eta bost urterekin Eibarrera bizitzera joan zen, aitzak ALFAn lan egiten zuelako. Hamasei urterekin, Eibarko Klub Deportiboan sartu zen eta gizarte-mugimenduetan inplikatzeko hasi zen. Herri-mailan bizilagunen elkarteak falta zirela eta, Gure Herria elkarteak sortu zuen 1973an. Elkartetik, izen bereko auzokako aldizkari txiki bat eta herri-mailako orokor bat argitaratzen zuten.

Ego Ibarra Batzordearen (Eibarko Udala) "60ak eta Trantsizioa Eibarren: 1968-1980" proiektuaren baitan egin da elkarrizketa

Zintak

EIB-736

- **Proiektua:** 60ak eta Trantsizioa Eibarren: 1968-1980
- **Elkarrizketatzailea(k):** Gonzalez, Esti - Sapsootham, Itziar
- **Data:** 2022-05-10
- **Iraupena:** 84 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Sapsootham, Itziar

Pasarteak

1. Gaztetatik herri-mugimenduetan lanean

- **Erref:** EIB-736/003
- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:01:23. **Bukatu:** 00:03:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Bost urte zituenean, aita ALFAn lanean hasi zen eta Eibarrera bizitzera joan ziren. 16-17 urte zituenean hasi zen herri-mugimenduetan parte hartzen, Eibarko Klub Deportiboan eta Arrate Kultur Elkarteko jendearekin.

2. Krisia Arrate Kultur Elkartean

- **Erref:** EIB-736/005
- **Iraupena:** 0:03:08. **Hasi:** 00:03:59. **Bukatu:** 00:07:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

<p>1968an, Mikelen anai nagusiak ihes egin behar izan zuen eta berak lagundu egin zion. Ondorioz, herri mailan eta gizartea aldatzeko grina piztu zitzaion eta Arrate Kultur Elkartean sartu zen. 1969-1970an, elkartean krisi bat egon zen.</p>

3. Eibarko lehenengo Euskal Jaia I

- **Erref:** EIB-736/006
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 00:07:07. **Bukatu:** 00:10:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Arrate Kultur Elkarteko zuzendaritza nola hartu zuten eta nola lan egiten zuten. Eibarren ospatu zen lehenengo Euskal Jaia antolatu zuten 1972an. Folklorismotik atera nahi izan zuten eta "españolistatzat" jo zituzten.

4. Eibarko lehenengo Euskal Jaia II: eztabaidak

- **Erref:** EIB-736/007
- **Iraupena:** 0:02:47. **Hasi:** 00:10:08. **Bukatu:** 00:12:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Lehenengo Euskal Jaiaren egunaren aurretik, hitzaldiak antolatu zituzten. Bilboko Santutxu auzoko Karmelo ikastolaren harremana.

5. Españolistatzat jo zituzten

- **Erref:** EIB-736/008
- **Iraupena:** 0:02:36. **Hasi:** 00:12:55. **Bukatu:** 00:15:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)
- Lanbideak » Artistak

Laburpena:

Arrate Kultur Elkarteak Oskorriren kontzertu bat antolatu zuen lehenengo Euskal Jaiaaren egitarauan. Hurrengo urtean, Mikel Laboarengana jo zuten eta hark ezezkoa eman zien, espagnolistatzat joaz.

6. Arrate Kultur Elkarteko zuzendaritza utzi

- **Erref:** EIB-736/009
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:15:31. **Bukatu:** 00:17:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)
- Lanbideak » Artistak

Laburpena:

Oskorriren kontzerturako, Ibarroralen margoak ekarri zituzten. Kontzertuak oso harrera eskasa izan zuen eta orduan erabaki zuen Mikelek Arrate Kultur Elkarteko zuzendaritza uzten joatea.

7. Eibarko auzo-elkarteen sorrera

- **Erref:** EIB-736/010
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:17:22. **Bukatu:** 00:20:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

1973-1974an, auzo-elkarteen beharra zegoela ikusi zuten. Nahiz eta Franco oraindik bizirik egon, Eibarko Udala nahiko irekia zen eta Amañako auzo-elkartea sortu zuten. Astero 10 bat lagun elkartzen ziren, Pedro Zelaia abadeak utzitako elizako lokal batean. Zuzendaria, Fernando Beorlegi zen. Amañako elkartearen ondorioz, beste auzoetakoak sortu ziren: Ipuruan, Urkin, Erdialdean, Legarren... mugimendu handia zegoen.

8. Amañako auzo-elkarteko eskakizunak

- **Erref:** EIB-736/011
- **Iraupena:** 0:01:53. **Hasi:** 00:20:37. **Bukatu:** 00:22:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Amañako auzo-elkartea sortu zenean, lehenengo eskakizunetako bat udal-autobusa Amañako dorreetaraino heltzea izan zen. Otaola amaierako gasolindegia egiteko proiektuaren kontra asko borrokatu ziren.

9. Gure Herria elkarteko zuzendaria

- **Erref:** EIB-736/012
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:22:30. **Bukatu:** 00:24:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Asanblada luze baten ondoren, Gure Herria-ko hurrengo zuzendaria Mikel izango zela erabaki zen.

10. Gure Herria elkarteko lorpenak I

- **Erref:** EIB-736/013
- **Iraupena:** 0:02:21. **Hasi:** 00:24:28. **Bukatu:** 00:26:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Gure Herria elkarteak Amañan egindako lorpen esanguratsuenak: trenbidea garbitu eta Udalbusa sortu. Musika-bandarekin ospatu zuten.

11. Gure Herria elkarteko lorpenak II: eskola-bidea Amañan

- **Erref:** EIB-736/014
- **Iraupena:** 0:01:37. **Hasi:** 00:26:49. **Bukatu:** 00:28:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Amañako dorreetatik eskolara joateko, bideak oso txarrak zirenez, eskola-bidea egiteko eskaera egin zuten Udalean. Maite Celaya udal-arkitektoarekin lanean hasi ziren eta Udalak utzitako tresnekin, auzolanez eraiki zuten eskola-bidea.

12. Gure Herria elkarteko lorpenak II: bideak

- **Erref:** EIB-736/015
- **Iraupena:** 0:04:02. **Hasi:** 00:28:26. **Bukatu:** 00:32:28
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Amaña kalearen goiko aldean etxe asko zeuden eta bertara heltzeko bideak oso txarrak zirenez, bide bat ireki zuten.

13. Eibarko arau subsidiarioetan lanean

- **Erref:** EIB-736/017
- **Iraupena:** 0:03:43. **Hasi:** 00:34:25. **Bukatu:** 00:38:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Eibarko arau-subsidiarioak sortu zirenean, Gure Herriak elkarteak bertan parte hartu zuen, herriak zer pentsatzen zuten kontuan hartzeko.

14. LKI-ko alkategaia Eibarren

- **Erref:** EIB-736/022
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:42:27. **Bukatu:** 00:45:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Komunistak
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

<p>Lehenengo hauteskunde demokratikoak izan zirenean, LKI-n militatzen zuen. Ubitxan zeukaten lokal bat. Jende asko zegoen politikako militantzian sartuta eta manifestazioak gogorrak izaten ziren. Hauteskundeetara aurkezteko, Gure Herria-ko zuzendaritza uztea erabaki zuen.</p>

Transkripzioa

- Gero, klaro, hauteskundiak ziala ta, ba, ba lagunak, partidua... bueno, orduan nahiko jente zebilen, leku guztietan zebilen jentea. LKIn, adibidez, lokal bat izan genduen Ubitxan ta reunixuak ziran, ba, hogeita hamar berrogei persona ta aiba la ostia. Nik esaten nuen "pero esto qué... osea, cómo es posible, no?pero si no... no somos nadie", no?. Pero, bueno, se movía la gente: el MCL, esto lo otro... Beste aldetik zeuden, ba, orduan hasi zan HB nolabait han inguruan ta. Pff... Zegoen, bueno, manifik-eta juten giñanean, bueno, haura zan... katiekin, autodefensa, esto, lo otro... Pff...

- Zelan katiekin?

- Katiekin, Kalbetoitxi katiekin.

- Eta autodefensa, poliziaren aurrian?

- Klaro, zebillenian... zatozenian hemendik, ba, gogor. Hori, bai, Franco hil zan 75ian, ba, horrek jarraitu zuen, ba, larogehira arte edo... enfin.

- Diñozu mobimentu hori, ez?

- Bai, mobimentua, mobimentua eta egurra. Bai, amnistia, beste aldetik, amnistia, ikurriñaren le...

- Legalizaziñua.

- Hori da. Ta beti izan gara hor sartuta, osea, una locura. Eta hauteskundeak baiño lehenau, nik, bueno, ba, egin genduen asanblada

txiki bat eta nik eskatu nuen, bueno, eskatu ez, esan nuen: "Bueno, yo seguiré funcionando pero dejo mi presidencia, porque no me parece lógico que aparezca por ahí públicamente, porque la gente ya sabe, la gente que se menea ya sabe por dónde respiro, pero públicamente pidiendo un boto a no sé quién".

- Díñozu Gure Herria-ko lehendakaritza edo, nolabait, kargua lagatzen dozu...

- Bai. Lagatzen dot.

- ... 79rako...

- Bai, edo 78an azkenian, momentu hortan. Eta gero hortik aurrera, ba...

- Baiña noiztik [...]... noiztik zeunden zu... diñot, kargu horretan zenbat denpora egin zenduan?

- Baaa 74tik edo holan, bai, bai, lau bat urte.

- Zer zan, zure karguak zer suposatzen zeban?

- Presidente.

- Presidente. Honorífico?

- Ez, presidente hasta la siguiente esto, pero como las asambleas....

eee,...como la cosa funcionaba y no teníamos tiempo para nada, y menos para organizar asambleas... Pero nadie, entonces. Como la cosa iba más o menos funcionando, pues, venga p' adelante.

15. Gure Herria elkartearen jarraipena, hauteskunde demokratikoen ondoren

- **Erref:** EIB-736/023
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:45:42. **Bukatu:** 00:47:50
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

<p>Lehenengo udal demokratikoa sortu zenean, Gure Herria elkarteak poliki-poliki indarra galtzen hasi. Hala ere, udala ondo finkatu egon arte jarraituko zutela erabaki zuten.</p>

16. Gure Herria elkartearen eta Eibarko Udalaren arteko harremana

- **Erref:** EIB-736/024
- **Iraupena:** 0:02:51. **Hasi:** 00:47:50. **Bukatu:** 00:50:41
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

<p>Gure Herria-k harreman oso ona zuen Eibarko Udalarekin, nahiz eta oso gogorrak ziren haiekin.</p>

17. "Gure Herria" auzo-elkarteko aldizkaria

- **Erref:** EIB-736/026
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:51:37. **Bukatu:** 00:53:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Prentsa

Laburpena:

Gure Herria auzo-elkartea sortu zutenean, aldizkari bat kaleratzea erabaki zuten, "Gure Herria" izenarekin ere. Amañan gainera, auzorako beste aldizkari bat zuten. Felix Bergararen multikopistarekin egiten zituzten kopiak. Dena eskuz egiten zuten.

18. "Gure Herria" aldizkaria

- **Erref:** EIB-736/027
- **Iraupena:** 0:02:49. **Hasi:** 00:53:49. **Bukatu:** 00:56:38
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Prentsa

Laburpena:

Gure Herria aldizkariaren helburua. Eskaintzen zen informazioa: editoriala, artikulak, txistak, esakak... Amañako aldizkariak 4-5 orri zeuzkan. Herriko aldizkari orokorra, luzeagoa zen eta inprentara bidaltzen zen. Fernando Retolaza izan zen diruzaina.

19. Guardia Zibilen sekretak nonnahi

- **Erref:** EIB-736/028
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:56:38. **Bukatu:** 00:59:15
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » 60ko hamarkada eta trantsizioa (1970-1980)

Laburpena:

Gure Herria aldizkaria ez zen inoiz zentsuratua izan, baina Guardia Zibilak asko kontrolatzen zieten. Behin, etxera joan ziren Guardia Zibil batzuk Mikelekin hitz egitera. Asanbladetara eta zineklubera sekretak joaten ziren maiz.

20. Untzueta txaletean lehenengo haurtzaindegia

- **Erref:** EIB-736/035
- **Iraupena:** 0:05:03. **Hasi:** 01:09:57. **Bukatu:** 01:15:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Herrigintza eta elkarteak

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:

Gure Herria elkarteko hastapenetan, Bar Noche-n elkartzen hasi ziren, hartzaindegi bat sortzeko. Arrate Bide-ko Untzetaren txaleta hutsik zegoen eta bertan lehenengo hartzaindegia sortu zuten.

21. Ikastolaren publikazioa

- **Erref:** EIB-736/037
- **Iraupena:** 0:01:13. **Hasi:** 01:16:10. **Bukatu:** 01:17:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika

Laburpena:

Eibarko ikastola publiko bihurtzeko asanbladak oso luzeak eta gogorrak izan ziren.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2025-12-18

CC-by-sa | Ahotsak.eus
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com